

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI

UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA
U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA
PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Split, srpanj 2019.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
UPRAVLJANJE I RASPOLAGANJE NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE	5
Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima	6
Normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima	14
Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima	17
Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima	23
OCJENA UČINKOVITOSTI I UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE	24
OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	26

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

KLASA: 041-01/18-10/93
URBROJ: 613-19-19-119

Split, 17. srpnja 2019.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA
NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE
SAMOUPRAVE NA PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije (dalje u tekstu: Županija).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 3. prosinca 2018. do 17. srpnja 2019.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije je upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave (dalje u tekstu: lokalne jedinice) na području Županije u 2017. i 2018. U ovoj reviziji, pod pojmom nogometni stadioni i igrališta podrazumijevaju se sportske građevine s travnatim (prirodnim ili umjetnim) terenom za igranje tzv. velikog nogometa, duljine od 90 do 120 m i širine od 45 do 90 m, s gledalištem ili bez njega.

Revizijom je obuhvaćeno vođenje evidencija o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolaganja, upravljanje i raspolaganje te nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima.

U svrhu ocjene učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- provjeriti cjelovitost podataka lokalnih jedinica o nogometnim stadionima i igralištima
- provjeriti normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima
- provjeriti upravlja li se i raspolaže nogometnim stadionima i igralištima u skladu s propisima
- ocijeniti ekonomske i financijske učinke upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima
- ocijeniti efikasnost sustava unutarnjih kontrola pri upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije, analizirana je pravna regulativa, podaci Središnjeg državnog ureda za šport, Hrvatskog olimpijskog odbora i Hrvatskog nogometnog saveza te drugi dostupni podaci.

U postupku revizije:

- proučeni su i analizirani zakoni i drugi propisi koji reguliraju upravljanje nogometnim stadionima i igralištima
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata
- analizirani su podaci prikupljeni putem upitnika i provjerena dokumentacija (poslovne knjige, planovi, odluke, ugovori i druga dokumentacija) u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama
- pribavljena su obrazloženja o pojedinim aktivnostima u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti lokalnih jedinica u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- je li upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima u 2017. i 2018. učinkovito?

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća pitanja:

- imaju li lokalne jedinice cjelovite podatke o nogometnim stadionima i igralištima?
- jesu li lokalne jedinice normativno uredile upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima?
- upravljaju li i raspolažu lokalne jedinice nogometnim stadionima i igralištima pažnjom dobrog gospodara?
- jesu li lokalne jedinice uspostavile učinkovit sustav unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
1.	Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> o nogometni stadioni i igrališta su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazana je njihova vrijednost o obavljen je godišnji popis imovine i obveza, popisom su obuhvaćeni svi nogometni stadioni i igrališta u vlasništvu lokalne jedinice te je njihovo knjigovodstveno stanje usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom o ustrojen je registar imovine koji sadrži podatke bitne za upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima o podaci o nogometnim stadionima i igralištima u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama i registru imovine su usklađeni o u zemljišnim knjigama i katastru je upisano vlasništvo, odnosno posjed lokalne jedinice nad javnim nogometnim stadionima i igralištima o u slučajevima kada u zemljišnim knjigama i katastru nije upisano vlasništvo, odnosno posjed lokalne jedinice nad javnim nogometnim stadionima i igralištima, lokalna jedinica poduzima potrebne aktivnosti radi upisa vlasništva
2.	Normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> o utvrđen je način upravljanja i raspolaganja te izvještavanja o upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima o primjenjuje se utvrđeni način upravljanja i korištenja te izvještavanja o upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima o donesen je godišnji plan upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima o nogometni stadioni i igrališta su registrirani za domaća i međunarodna nogometna natjecanja

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
3.	Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> o nogometni stadioni i igrališta su privedeni svrsi, odnosno koriste se za predviđenu namjenu o lokalna jedinica ostvaruje prihode od korištenja nogometnih stadiona i igrališta (prodaja, zakup, najam, koncesija) o postupci prodaje i davanja u zakup, najam ili koncesiju provedeni su u skladu s propisima o rashodi ostvareni po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima izvršeni su namjenski o vodi se ažurna evidencija o ostvarenim prihodima i rashodima po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima o analiziraju se i vrednuju učinci upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima te se poduzimaju mjere i aktivnosti s ciljem povećanja pozitivnih i smanjenja negativnih učinaka
4.	Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima	<ul style="list-style-type: none"> o propisane su ovlasti i odgovornosti u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima o uređeni su načini postupanja, odnosno donesene su procedure u vezi s prodajom, davanjem u zakup ili najam i drugim oblicima upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, od donošenja odluka do evidentiranja u poslovnim knjigama i vrednovanja ostvarenih učinaka o unutarnjim revizijama su obuhvaćene aktivnosti i procesi u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima o unutarnja revizija je dala preporuke u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima o lokalna jedinica je postupila po preporukama unutarnje revizije.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **učinkovitim**, ako lokalne jedinice imaju cjelovite podatke o nogometnim stadionima i igralištima, ako su normativno uredile upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima, ako nogometnim stadionima i igralištima upravljaju i raspolažu pažnjom dobrog gospodara te ako je uspostavljen učinkovit sustav unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi evidentiranja i vođenja podataka o nogometnim stadionima i igralištima, normativnog uređenja upravljanja i raspolaganja, upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima te funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na evidentiranje i vođenje podataka o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolaganja, upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima te funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u svrhu praćenja upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima.

UPRAVLJANJE I RASPOLAGANJE NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Prema odredbama Zakona o sportu (Narodne novine 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15 i 19/16-ispravak) (dalje u tekstu: Zakon), sportske djelatnosti su od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, a razvoj sporta potiče se, između ostalog, izgradnjom i održavanjem sportskih građevina i financiranjem sporta sredstvima države i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sportskim građevinama smatraju se uređene i opremljene površine i građevine u kojima se provode sportske djelatnosti, a koje osim općih uvjeta propisanih posebnim propisima za te građevine zadovoljavaju i posebne uvjete, u skladu s odredbama Zakona. Javne sportske građevine su građevine u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te se trajno koriste u izvođenju programa javnih potreba u sportu. Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđuju javne potrebe u sportu i za njihovo ostvarivanje osiguravaju financijska sredstva iz svojih proračuna. Jedna od javnih potreba u sportu za koje se sredstva osiguravaju u državnom proračunu je poticanje planiranja i izgradnje sportskih građevina. Javne potrebe u sportu za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su programi, odnosno aktivnosti, poslovi i djelatnosti koje obuhvaćaju, između ostalog, planiranje, izgradnju, održavanje i korištenje sportskih građevina značajnih za jedinicu lokalne i područne (regionalne) samouprave. Upravljanje javnim sportskim građevinama može se povjeriti sportskim klubovima i savezima, sportskoj zajednici, ustanovama i trgovačkim društvima registriranim za obavljanje sportske djelatnosti upravljanja i održavanja sportskih građevina. Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, koja prethodno pribavlja mišljenje Nacionalnog vijeća za sport, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pripadajućih sportskih zajednica i odgovarajućih sportskih saveza donosi mrežu sportskih građevina kojom se određuje plan izgradnje, obnove, održavanja i upravljanja sportskim građevinama. Prema odredbi članka 98. Zakona, Vlada Republike Hrvatske bila je dužna prijedlog mreže sportskih građevina podnijeti Saboru u roku godine dana od stupanja Zakona na snagu, što nije učinila.

Prema podacima iz dokumenta pod nazivom Financiranje sporta u Republici Hrvatskoj s usporednim prikazom financiranja u Europskoj uniji, koji je u studenome 2012., na zahtjev tadašnjeg ministarstva nadležnog za poslove sporta, izradio Institut za javne financije, od 2008. do 2011. su za kapitalna ulaganja u sportske građevine utrošena znatna javna sredstva (iz državnog proračuna preko 370 milijuna kn, a iz proračuna lokalnih jedinica milijardu kn), pri čemu treba uzeti u obzir da se na poziv za dostavu podataka odazvalo 60,0 % županija, 72,2 % gradova i 57,3 % općina, što znači da su izdvajanja iz proračuna lokalnih jedinica veća. Pri prikupljanju podataka od lokalnih jedinica, uočeno je da veliki broj lokalnih jedinica nije procijenio vrijednost sportskih građevina u svom vlasništvu, a znatan broj nije raspolagao ni podacima o vlasništvu. Analiza prikupljenih podataka pokazala je da su osnovni kriteriji financiranja sporta na lokalnoj razini popularnost, masovnost i rasprostranjenost te se najviše sredstava, posebno na razini općina, izdvaja za nogomet. Prema podacima Hrvatskog olimpijskog odbora i Hrvatskog nogometnog saveza za 2017., u nogometu je registrirano 128 274 sportaša u 1 559 nogometnih klubova, što čini 45,4 % svih sportaša i 22,4 % svih klubova u sustavu sporta u Republici Hrvatskoj. Na području Županije registrirano je 7 232 sportaša u 51 nogometni klub.

Evidencije o nogometnim stadionima i igralištima

Od 55 lokalnih jedinica u Županiji, 27 ima nogometne stadione i igrališta, dok 28 lokalnih jedinica nema nogometne stadione i igrališta (gradovi Komiža i Vrgorac te općine Bol, Brela, Cista Provo, Dicmo, Gradac, Lećevica, Lokvičići, Lovreć, Marina, Milna, Muć, Nerežišća, Okrug, Podgora, Podstrana, Prgomet, Primorski Dolac, Pučišća, Seget, Selca, Sutivan, Šestanovac, Šolta, Tučepi, Zadvarje i Zagvozd).

U tablici broj 2 daju se podaci o broju i lokaciji nogometnih stadiona i igrališta na području Županije te o vlasništvu ili posjedu nad njima, prema stanju u zemljišnim knjigama ili katastarskom operatu koncem 2018.

Tablica broj 2

Podaci o broju i lokaciji nogometnih stadiona i igrališta na području Županije te o vlasništvu ili posjedu nad njima, prema stanju u zemljišnim knjigama ili katastarskom operatu koncem 2018.

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadion ili igralište		
		Naziv	Lokacija	Vlasništvo prema stanju u zemljišnim knjigama ili posjed prema katastarskom operatu
	1	2	3	4
1.	Grad Hvar	Križna Luka	Hvar	u posjedu Grada Hvara
2.	Grad Imotski	Gospin Dolac	Imotski	društveno vlasništvo
3.		Dovica	Vinjani Donji	općenarodna imovina
4.	Grad Kaštela	SC Jure Bakotić	Kaštel Gomilica	Grad Kaštela
5.		Vukovar	Kaštel Stari	Grad Kaštela
6.		Zrinski	Kaštel Sućurac	fizičke osobe
7.	Grad Makarska	Gradski sportski centar	Makarska	Grad Makarska
8.		Pomoćno igralište	Makarska	Grad Makarska i fizičke osobe
9.	Grad Omiš	Gradski stadion Anđelko Marušić Ferata	Omiš	Grad Omiš
10.	Grad Sinj	Gradski stadion	Sinj	Grad Sinj
11.		SC Andrija Alčić i Ivica Poljak-Sokol	Sinj	Grad Sinj
12.		Nogometno igralište	Glavice	društveno vlasništvo i fizička osoba
13.		Nogometno igralište Sv. Mihovil	Meljača	Republika Hrvatska
14.	Grad Solin	Igralište Pored Jadra NK Solin	Klis	općenarodna imovina, javno dobro
15.		Igralište U Kavi NK Omladinac	Vranjic	Grad Solin i Cemex d.d.
16.		Igralište Glavica NK Sloga	Mravince	Grad Solin, fizičke osobe i općenarodna imovina
17.	Grad Split	Gradski stadion u Poljudu	Split	Grad Split
18.		Južni pomoćni teren	Split	Grad Split
19.		Sjeverni pomoćni teren	Split	Grad Split
20.		Igralište NK Dalmatinac	Split	Grad Split
21.		Park Mladeži	Split	Grad Split
22.		Pomoćno igralište NK Split	Split	Grad Split i društveno vlasništvo
23.		Pricviće	Žrnovnica	Grad Split i fizičke osobe
24.		Pomoćno igralište	Žrnovnica	Grad Split i fizičke osobe
25.		Bačevac	Srinjine	Grad Split i Republika Hrvatska
26.		U Blatu	Stobreč	odlomak općine Stobreč

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadion ili igralište		
		Naziv	Lokacija	Vlasništvo prema stanju u zemljišnim knjigama ili posjed prema katastarskom operatu
	1	2	3	4
27.		Pomoćno igralište	Stobreč	odlomak općine Stobreč i Grad Split
28.		Igralište Lora	Split	Republika Hrvatska
29.	Grad Stari Grad	Dolci	Stari Grad	Grad Stari Grad
30.		Gorica	Vrbanj	fizičke osobe
31.	Grad Supetar	Veli plac	Supetar	Svpetrvs hoteli d.d. i Republika Hrvatska
32.	Grad Trilj	Gradski stadion Luke, Trilj	Trilj	Grad Trilj
33.		Stadion Zdenko Pavela-Cato, Čaporice	Čaporice	fizičke osobe
34.	Grad Trogir	Nogometno igralište Batarija	Trogir	Grad Trogir
35.	Grad Vis	Nogometno igralište Samogor	Vis	Grad Vis
36.	Grad Vrlika	Športsko rekreacijski centar Česma	Vrlika	Grad Vrlika
37.	Općina Baška Voda	ŠC Ante Jurišić Jako	Baška Voda	fizičke osobe
38.	Općina Dugi Rat	ŠRC Dalmacija	Dugi Rat	Općina Dugi Rat
39.	Općina Dugopolje	Stadion hrvatskih vitezova	Dugopolje	Općina Dugopolje
40.	Općina Hrvace	Gradski stadion	Hrvace	Općina Hrvace
41.	Općina Jelsa	Pelinje	Jelsa	Općina Jelsa
42.	Općina Klis	Igralište NK Uskok	Klis	fizičke osobe i javno dobro
43.	Općina Otok	ŠC Gola brda	Gola brda	društveno vlasništvo i fizičke osobe
44.	Općina Podbablje	Igralište NK Kamen	Ivanbegovina	fizičke osobe
45.	Općina Postira	Igralište Polježice	Postira	Općina Postira, Poljoprivredna zadruga i fizičke osobe
46.		Pomoćno igralište	Postira	Općina Postira, Poljoprivredna zadruga i fizičke osobe
47.	Općina Proložac	Igralište Šarampov	Proložac	fizičke osobe
48.	Općina Runovići	Nogometno igralište Pojilo	Runovići	Općina Runovići u posjedu
49.	Općina Sućuraj	Lenko Slavić	Sućuraj	fizičke osobe
50.	Općina Zmijavci	Sportsko igralište Marijan Šuto Mrma	Zmijavci	Općina Zmijavci u posjedu

Izvor podataka: lokalne jedinice te preglednici zemljišnih knjiga i katastarskih podataka (<http://www.uredjenazemlja.hr/>)

Prema podacima iz zemljišnih knjiga i katastarskog operata te podacima lokalnih jedinica, koncem 2018. na području Županije bilo je 50 nogometnih stadiona i igrališta, od čega su 22 stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica (za igralište i pomoćno igralište u Stobreču je upisano vlasništvo „odlomak općine Stobreč“, čiji je pravni slijednik Grad Split), devet igrališta je u suvlasništvu lokalne jedinice, općenarodne imovine, Republike Hrvatske, pravnih i fizičkih osoba, za pet igrališta u zemljišnim knjigama upisano je društveno vlasništvo, općenarodna imovina, javno dobro i Republika Hrvatska, sedam igrališta je u privatnom vlasništvu, četiri igrališta su u suvlasništvu Republike Hrvatske, pravne i fizičke osobe, a tri igrališta su u posjedu lokalnih jedinica.

Prema odredbi članka 362. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine 91/96, 137/99 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 22/00 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14, 81/15 - pročišćeni tekst i 94/17), smatra se da su vlasništvo Republike Hrvatske sve stvari iz društvenog vlasništva na području Republike Hrvatske glede kojih nije utvrđeno u čijem su vlasništvu. Prema odredbi članka 70. Zakona o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18 i 112/18, do lipnja 2018. na snazi je bio Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13, 130/14, 18/16 i 89/17)), nekretnine koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske i koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile kao sportska igrališta, temeljem istog Zakona upisati će se u vlasništvo jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave na čijem području se nalaze, a jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprave podobne za upis prava vlasništva te provesti sve pripremne i provedbene postupke uključujući i formiranje građevinskih čestica radi upisa vlasništva. Postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva uređen je Odlukom o postupku izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova, koju je u srpnju 2018. donio ministar državne imovine.

Grad Hvar za igralište Križna Luka smješteno na čestici zemljišta 3 804/3 i 3 804/4 k.o. Hvar, nema podataka o vlasništvu u zemljišnim knjigama. Prema prijepisu posjedovnog lista 1 443 k.o. Hvar navedene čestice zemljišta su u posjedu Grada Hvara.

Za igralište Gospin Dolac u Imotskom nema podataka o vlasništvu u zemljišnim knjigama, u posjedovnom listu upisano je društveno vlasništvo, a korisnik je Općina Imotski (izvanknjižni vlasnik). Za igralište Dovica, u zemljišnim knjigama je upisano vlasništvo općenarodna imovina, a u posjedovnom listu upisana je mjesna zajednica Vinjani Donji.

Slika 1: Igralište Gospin Dolac u Imotskom

Izvor: Nogometni savez Županije Splitsko-dalmatinske

Grad Sinj je Ministarstvu državne imovine podnio zahtjev za izdavanje isprave podobne za upis prava vlasništva nad stadionom NK Glavice u Glavicama i nogometnog igrališta NK Brnaze u sastavu Športskog centra Sv. Mihovil na Meljači.

Stadion NK Glavice u Glavicama smješten je na čestici zemljišta 927/1 i 915/1 k.o. Glavice. Za česticu zemljišta 927/1 k.o. Glavice, u naravi oranica, površine 19 283 m² upisane u ZKU 2 291 kao društveno vlasništvo, Grad Sinj je u siječnju 2019. zatražio od Ministarstva državne imovine ispravu podobnu za upis prava vlasništva. Na čestici zemljišta 915/1, u naravi oranica, upisana u ZKU 297, kao vlasnici upisane su fizičke osobe. U listopadu 2011. Služba za imovinskopravne poslove, ispostava Sinj, utvrdila je naknadu vlasnicima za oduzete nekretnine, a prema zemljišnim knjigama fizičke osobe su i nadalje vlasnici.

Nogometno igralište NK Brnaze je u sastavu Športskog centra Sv. Mihovil na Meljači, a smješteno je na čestici zemljišta 1 039 k.o. Brnaze površine 6 962 m² upisanoj u ZKU 3 158 u vlasništvu Republike Hrvatske. Grad je, postupajući prema odredbama članka 70. Zakona o upravljanju državnom imovinom, u siječnju 2019. zatražio od Ministarstva državne imovine tabularnu izjavu za izdavanje isprave podobne za upis prava vlasništva na predmetnoj nekretnini.

Na području Grada Splita u okviru ratne luke Sv. Nikola-Lora, nalazi se nogometno igralište Lora dimenzije 106 m x 67 m, koje koriste oružane snage Ministarstva obrane Republike Hrvatske. Pomoćno igralište RNK Split smješteno je na pet čestica zemljišta, od kojih su dvije (6 692/1 i 6 591/1 k.o. Split) ukupne površine 21 891 m² u vlasništvu Grada Splita, a tri (6 690/1, 6 674/3 i 6 593/1 k.o. Split) ukupne površine 1 913 m² u društvenom vlasništvu, a Grad Split je upisan kao nositelj prava korištenja.

Nogometno igralište (U Blatu) i dijelom pomoćno igralište NK Primorac (čestice zemljišta 868/4, 918/10 i 866/243 k.o. Stobreč) u Stobreču, u zemljišnim knjigama je upisano kao „odlomak općine Stobreč“ čiji je pravni slijednik Grad Split. Za nogometno igralište NK Poljičanin 1921 u Srinjinama (čestice zemljišta 6 053/2 i 6 053/26 k.o. Srinjine), Grad Split je Ministarstvu državne imovine u rujnu 2018. podnio zahtjev za raspolaganjem nekretninama bez naknade u korist Grada, na temelju članka 45. Zakona o upravljanju državnom imovinom. Ministarstvo je u listopadu 2018. odgovorilo da je uvidom u ortofoto snimku vidljivo da se objekt nalazi na više čestica te je, u skladu s člankom 70. Zakona o upravljanju državnom imovinom, potrebno provesti pripremne i provedbene postupke uključujući i formiranje građevinske čestice radi upisa vlasništva u zemljišne knjige, nakon čega treba Ministarstvu dostaviti zahtjev s pripadajućom dokumentacijom.

Nogometno igralište Veli plac na području Grada Supetra nalazi se na tri čestice zemljišta, od kojih je jedna (čestica zemljišta 844 k.o. Supetar ZKU 2 830) u zemljišnoj knjizi upisana kao vlasništvo Republike Hrvatske, a dvije (čestica zemljišta 842/3 i 845 k.o. Supetar) kao vlasništvo Svpetrvs hoteli d.d.

Nogometno igralište Pored Jadra NK Solin u Klisu (Grad Solin) nalazi se na tri čestice zemljišta (2 683/1, 2 683/2 i 6 456/2 k.o. Klis), od kojih su dvije u zemljišnoj knjizi upisane kao općenarodna imovina, a jedna kao javno dobro.

Općina Zmijavci ima igralište u posjedu te je u tijeku rješavanje imovinskopravnih odnosa (izdano je rješenje o legalizaciji). Općina Runovići ima u posjedu igralište Pojilo te je u ranijim godinama pokrenula sudski spor radi utvrđivanja vlasništva. Općinski sud u Imotskom je 2016. donio rješenje kojim se igralište dodjeljuje u vlasništvo Općini, na što se jedna stranka žalila te je sudski postupak u tijeku.

Nogometno igralište na lokaciji Gola brda na području Općine Otok nalazi se na pet čestica zemljišta, od kojih su dvije (čestica zemljišta 1 115/3 i 1 118 k.o. Otok ZKU 1 025 i 1 027) u zemljišnoj knjizi upisane kao društveno vlasništvo, a tri (čestica zemljišta 1 115/4, 1 116/1 i 1 117 k.o. Otok) kao suvlasništvo fizičkih osoba.

Državni ured za reviziju predlaže Gradu Imotskom za igrališta Gospin Dolac i Dovica, Supetru za igralište Veli Plac, Solinu za igralište NK Solin u Klisu i Općini Otok za igralište na lokaciji Gola Brda, koja se nalaze na zemljištima koja su u zemljišnoj knjizi upisana kao vlasništvo Republike Hrvatske, društveno vlasništvo, općenarodna imovina i javno dobro, u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske, poduzeti aktivnosti radi upisa vlasništva nad nogometnim igralištima, prema odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom. Nadalje, predlaže se Gradu Hvaru poduzeti radnje radi upisa vlasništva na igralištu Križna Luka.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18), proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana, koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka.

Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine, po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima. Zgrade i drugi građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se ukupna vrijednost evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti). Imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj vrijednosti. Vrijednost dugotrajne imovine, osim zemljišta i još nekih propisanih oblika imovine, ispravlja se (otpisuje) po propisanim prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom. Prema navedenom Pravilniku, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije te, između ostalog, mogu sadržavati i tuđu imovinu dobivenu na korištenje. Također, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije, iskazani u analitičkim knjigovodstvima lokalnih jedinica, odnosno ustanova u njihovom vlasništvu kojima je povjereno upravljanje nogometnim stadionima i igralištima, koncem 2017.

Tablica broj 3

Podaci o vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije, koncem 2017.

u kn

Redni broj	Lokalna jedinica	Naziv nogometnog stadiona ili igrališta	Vrijednost nogometnog stadiona ili igrališta		
			Nabavna	Otpisana	Sadašnja
	1	2	3	4	5
1.	Grad Hvar	Križna Luka	-	-	-
2.	Grad Kaštela	SC Jure Bakotić	-	-	-
3.		Vukovar	-	-	-
4.	Grad Makarska	Gradski sportski centar	287.382,00	287.382,00	0,00
5.		Pomoćno igralište	2.823.428,00	1.092.479,00	1.730.949,00
6.	Grad Omiš	Gradski stadion	18.003.543,00	1.159.650,00	16.843.893,00
7.	Grad Sinj	Gradski stadion	26.068.448,00	12.815.843,00	13.252.605,00
8.		SC A. Alčić i I. Poljak-Sokol	8.484.368,00	3.289.759,00	5.194.609,00
9.	Grad Solin	U Kavi	4.559.993,00	2.142.674,00	2.417.319,00
10.		Glavica	6.132.480,00	2.874.157,00	3.258.323,00
11.	Grad Split	Gradski stadion u Poljudu	414.166.867,00	181.926.530,00	232.240.337,00
12.		Igralište NK Dalmatinac	31.308.628,00	14.088.883,00	17.219.745,00
13.		Park mladeži	123.603.544,00	61.801.772,00	61.801.772,00
14.		Pricviće	73.000.000,00	29.931.518,00	43.068.482,00
15.		Bačevac	7.659.063,00	3.441.891,00	4.217.172,00
16.		U Blatu	35.607.774,00	16.023.498,00	19.584.276,00
17.	Grad Stari Grad	Dolci	1.156.516,00	358.654,00	797.862,00
18.	Grad Trilj	Gradski stadion Luke	-	-	-
19.	Grad Trogir	Gradski stadion Batarija	-	-	-
20.	Grad Vis	Samogor	2.122.411,00	435.542,00	1.686.869,00
21.	Grad Vrljika	Nogometno igralište	992.040,00	0,00	992.040,00
22.	Općina Dugi Rat	ŠRC Dalmacija	7.288.800,00	0,00	7.288.800,00
23.	Općina Dugopolje	Stadion Hrvatski vitezovi	87.424.202,00	9.296.787,00	78.127.415,00
24.	Općina Hrvace	Gradski stadion	3.116.642,00	744.512,00	2.372.130,00
25.	Općina Jelsa	Pelinje	-	-	-
26.	Općina Postira	Igrališta Polježice	277.818,00	126.715,00	151.103,00
27.	Općina Runovići	Nogometno igralište Pojilo	360.000,00	0,00	360.000,00
28.	Općina Zmijavci	Sportsko igralište Marijan Šuto Mrma	247.225,00	35.229,00	211.996,00
Ukupno			854.691.172,00	341.873.475,00	512.817.697,00

Izvor podataka: lokalne jedinice

Prema podacima lokalnih jedinica koncem 2017., od 34 stadiona i igrališta u njihovom vlasništvu, suvlasništvu ili posjedu, u analitičkim knjigovodstvima su iskazani podaci o vrijednosti za njih 28 (vrijednosti pet pomoćnih igrališta u Gradu Splitu i jednog pomoćnog igrališta u Općini Postira su sadržani u vrijednostima glavnih igrališta), dok za šest (pet igrališta u vlasništvu i jedno u posjedu) nogometnih stadiona i igrališta podaci o vrijednosti nisu iskazani. Od 28 nogometnih stadiona i igrališta za koja su iskazane vrijednosti, tri su iskazana po procijenjenoj vrijednosti, a 25 po trošku nabave koji se odnose na ulaganja u rekonstrukciju svlačionica, tribina, izgradnju nadstrešnice, ograde, postavljanje rasvjete obavljena u ranijim godinama. Od tri lokalne jedinice koje imaju u posjedu nogometna igrališta, dvije jedinice (općine Runovići i Zmijavci) su u analitičkim knjigovodstvima iskazale podatke o vrijednosti igrališta. Općina Postira ima u poslovnim knjigama podatke o vrijednosti igrališta, a igralište je djelomično u vlasništvu Općine. Grad Solin vodi u poslovnim knjigama podatke o vrijednosti sva tri igrališta na području Grada, a prema zemljišno-knjižnim izvadcima dva igrališta su u suvlasništvu Grada, a jedno je općenarodna imovina, javno dobro.

Slika 2: Igralište Polježice Postira

Izvor: Nogometni savez Županije Splitsko-dalmatinske

Grad Imotski, Sinj i Solin, za igrališta koja nisu u njihovom vlasništvu (Grad Imotski za igrališta Gospin Dolac i Dovica upisana kao društveno vlasništvo i općenarodna imovina, Grad Solin za igralište Pored Jadra NK Solin u Klisu upisano kao općenarodna imovina, javno dobro te Grad Sinj za Glavice NK Glavice i Sv. Mihovil NK Brnaze upisana kao društveno vlasništvo, Republika Hrvatska), u analitičkom knjigovodstvu iskazali su podatke o vrijednosti igrališta koja se odnose na ulaganja na igralištima u ranijim godinama. Grad Omiš je iskazao u nabavnoj vrijednosti gradskog stadiona Anđelko Marušić procijenjenu vrijednost zemljišta u iznosu 14.111.703,00 kn (koja se ne otpisuje) i vrijednost ulaganja u igralište i tribine, svlačionice, sanitarne čvorove, kotlovnice, prostore za opremu, teretanu, prvu pomoć te sustav navodnjavanja u iznosu 3.891.840,00 kn (koja se otpisuje). Općina Hrvace je u nabavnoj vrijednosti gradskog stadiona iskazala procijenjenu vrijednost zemljišta u iznosu 905.362,00 kn (koja se ne otpisuje) i vrijednost ulaganja u igralište i pomoćno igralište, nadstrešnicu i zgradu nogometnog kluba (tribine, svlačionice, sanitarne čvorove, prostore za opremu i pomoćne prostorije) u iznosu 2.211.280,00 kn (koja se otpisuje). Športsko rekreacijski centar Česma (ustanova u vlasništvu Grada Vrlike) je u poslovnim knjigama iskazao vrijednost objekata (poslovne zgrade, dva teniska terena, nogometni tereni, bočališta) u iznosu 12.209.429,00 kn, od čega se na procijenjenu vrijednost nogometnog igrališta odnosi 992.040,00 kn. Grad Vrlika te općine Dugi Rat i Runovići iskazale su procijenjenu nabavnu vrijednost zemljišta na kojem se igrališta nalaze, koja se ne otpisuje.

Slika 3: Igralište Česma u Vrlici

Izvor: Nogometni savez Županije Splitsko-dalmatinske

Vrijednost nogometnih igrališta u Makarskoj je dijelom evidentirana u poslovnim knjigama Javne ustanove Gradski sportski centar te dijelom u poslovnim knjigama Grada Makarske. Grad Makarska je, prema Odluci o osnivanju javne ustanove iz travnja 2000., prenio na upravljanje glavno i pomoćno nogometno igralište u svom vlasništvu na Javnu ustanovu. Javna ustanova je, u skladu s navedenom odlukom, u svojim poslovnim knjigama evidentirala nabavnu vrijednost glavnog nogometnog igrališta u iznosu 287.382,00 kn i pomoćno igralište u iznosu 107.768,00 kn. U poslovnim knjigama Grada iskazana su ulaganja u 2010. u izgradnju nogometnog terena s umjetnom travom (pomoćno igralište) u iznosu 2.715.660,00 kn, koja je Grad financirao iz svog proračuna.

Grad Split i Općina Postira su u poslovnim knjigama iskazali vrijednost glavnog i pomoćnog igrališta u jednom iznosu.

Grad Vis je u poslovnim knjigama evidentirao nogometno igralište nabavne vrijednosti 2.122.411,00 kn. U 2013. Grad je iz proračunskih sredstava uložio u nogometni teren s umjetnom travom na lokaciji bivše Vojarne Samogor te je ulaganja iskazao u svojim poslovnim knjigama. Grad Vis je popisom imovine obuhvatio nogometno igralište s umjetnom travom.

Gradovi Hvar, Kaštela, Trilj, Trogir i Vrlika te Općina Jelsa ne vode analitičko knjigovodstvo nogometnih stadiona i igrališta po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i popisom imovine nisu obuhvatili nogometna igrališta.

Godišnjim popisima imovine lokalnih jedinica koncem 2017. obuhvaćeno je 26 nogometnih igrališta, dok osam nogometnih igrališta nije popisano (igralište Križna Luka u Gradu Hvaru, SC Jure Bakotić i Vukovar u Gradu Kaštela, Igralište Luka u Gradu Trilju, igralište Batarija u Gradu Trogiru, Česma u Gradu Vrlici, igrališta Pelinje u Općini Jelsa). Stanje nogometnih igrališta evidentiranih u glavnoj knjizi usklađeno je sa stanjem utvrđenim popisom.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičko knjigovodstvo nogometnih stadiona i igrališta po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima te na kraju svake poslovne godine popisati nogometne stadione i igrališta, navesti njihove pojedinačne vrijednosti i uskladiti stanje u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Zakonom o upravljanju državnom imovinom propisana je obveza ustrojavanja registra državne imovine, a Uredbom o registru državne imovine (Narodne novine 55/11) način uspostave, sadržaj, oblik i način vođenja registra državne imovine. Prema navedenoj Uredbi, registar sadrži popis nekretnina čiji je vlasnik, suvlasnik ili zajednički vlasnik, odnosno izvanknjižni vlasnik Republika Hrvatska, odnosno zavodi i druge pravne osobe kojih je osnivač Republika Hrvatska. U Strategiji upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske od 2013. do 2017. (Narodne novine 76/13), navedeno je da je u upravljanju i raspolaganju imovinom potrebno uspostaviti jednaka pravila postupanja koja vrijede za tijela državne uprave i za nadležna tijela u lokalnim jedinicama. Skreće se pozornost na Zakon o Središnjem registru državne imovine (Narodne novine 112/18), koji je stupio na snagu u prosincu 2018., kojim se uređuje vođenje Središnjeg registra državne imovine, ciljevi vođenja Središnjeg registra, podaci koji se prikupljaju i evidentiraju u Središnjem registru, obveznici dostave i unosa podataka u Središnji registar te druga pitanja u vezi s Središnjim registrom državne imovine.

Prema podacima lokalnih jedinica, od 34 nogometna stadiona i igrališta u njihovom vlasništvu, suvlasništvu ili posjedu, u registar imovine koji vode lokalne jedinice upisana su 22, dok 12 nije upisano. Nogometne stadione i igrališta su u registar imovine upisali gradovi Kaštela, Makarska, Omiš, Sinj, Solin i Split te općine Dugopolje i Hrvace, dok gradovi Stari Grad, Trilj, Trogir, Vis i Vrlika te općine Dugi Rat, Jelsa, Postira (glavno i pomoćno nogometno igralište), Zmijavci i Runovići to nisu učinili.

Državni ured za reviziju predlaže upisati nogometne stadione i igrališta u vlasništvu, suvlasništvu ili posjedu lokalnih jedinica u registar imovine te u registru navesti podatke propisane Uredbom o registru državne imovine. Predlaže se registar imovine programski povezati s drugim evidencijama (glavna knjiga, analitičke evidencije i druge pomoćne evidencije) te usklađivati podatke o nogometnim stadionima i igralištima iz registra imovine s podacima iz poslovnih knjiga.

Normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima

Lokalne jedinice, u propisanim okvirima, samostalno određuju pravila i procedure upravljanja i raspolaganja vlastitom imovinom, odnosno nogometnim stadionima i igralištima. Način, ovlasti, procedure i kriteriji za upravljanje i raspolaganje mogu se utvrditi unutarnjim aktima.

Lokalne jedinice na području Županije, koje u vlasništvu ili suvlasništvu te posjedu imaju nogometne stadione i igrališta, osim gradova Makarska, Omiš, Sinj, Solin, Split, Vrlika i Trogir i općina Dugopolje, Hrvace i Runovići, nisu donosile akte o načinu upravljanja nogometnim stadionima i igralištima.

Grad Makarska je Odlukom o osnivanju Javne ustanove Gradski sportski centar Makarska iz travnja 2000., dao na upravljanje sportske objekte u vlasništvu Grada Javnoj ustanovi.

Grad Split je 1997. donio odluku o osnivanju Javne ustanove Sportski objekti koja, između ostaloga, upravlja stadionom i sportskim centrom Park mladeži. Gradovi Vrlika i Trogir su 2003., odnosno 2005. donijeli odluke o osnivanju javne ustanove za upravljanje sportskim objektima i to Javna ustanova Športsko rekreacijski centar Česma u Vrlici, odnosno Javna ustanova Športski objekti Trogir koje, između ostaloga, upravljaju nogometnim igralištima (Česma u Vrlici odnosno kompleks nogometnog igrališta Batarija sa klupskim i poslovnim prostorom u Trogiru).

Grad Omiš je 1996. donio odluku o preuzimanju sportskih objekata i drugih nekretnina koji su bili u društvenom vlasništvu, u vlasništvo Grada. Grad Omiš nije donio posebni akt o upravljanju nego je upravljanje nogometnim stadionom Anđelko Marušić u Omišu, zaključkom gradonačelnika iz travnja 2015., povjerio nogometnom klubu Omiš. Spomenutim zaključkom predviđeno je da će Grad s nogometnim klubom zaključiti ugovor o uvjetima korištenja, upravljanja i održavanja nogometnog stadiona. U travnju 2015. zaključen je ugovor o korištenju, upravljanju i održavanju nogometnog stadiona Anđelko Marušić, kojim je stadion dan na upravljanje i korištenje nogometnom klubu na dvije godine te dodatak ugovoru u travnju 2017., kojim je produžen rok korištenja na dvije godine. Grad Omiš se ugovorom obvezao plaćati troškove tekućeg održavanja, osiguranja te troškove plaće čistačice i domara, a nogometni klub se obvezao upravljati stadionom i koristiti ga za obavljanje sportske djelatnosti za koju je registriran.

Grad Sinj je odlukom o davanju na upravljanje i održavanje sportskih objekata Grada, upravljanje nogometnim igralištima (nogometnih klubova Junak, Tekstilac i Glavice iz Sinja) i drugim sportskim građevinama povjerio vlastitom trgovačkom društvu, o čemu je u travnju 2013. zaključen ugovor. Ugovorom su utvrđeni poslovi upravljanja stadionom i drugim sportskim građevinama, koji se odnose na poslove održavanja, godišnje preglede površine i objekata radi utvrđivanja stanja u građevinskom i funkcionalnom smislu te plaćanje troškova upravljanja i održavanja. Grad Sinj se obvezao osigurati financijska sredstva za pokriće dijela troškova upravljanja i održavanja, a trgovačko društvo se obvezalo upravljati stadionom i drugim sportskim građevinama pažnjom dobrog gospodara i dostavljati godišnja izvješća o obavljenim poslovima i utrošenim sredstvima.

Grad Solin je 1995. donio odluku o preuzimanju sportskih objekata i drugih nekretnina koji su bili u društvenom vlasništvu u vlasništvo Grada, te je u prosincu 1998. donio odluku o davanju na korištenje sportskih objekata kojom je određen način korištenja sportskih objekata u vlasništvu Grada. Grad je sportske objekte dao na korištenje korisnicima, između ostalih, i nogometnim klubovima na temelju ugovora, koji sadrže uvjete korištenja.

Općina Dugopolje je upravljanje i održavanje sportskim građevinama povjerila trgovačkom društvu za obavljanje komunalnih djelatnosti u svom vlasništvu, o čemu je u prosincu 2009. zaključen ugovor. Ugovorom je utvrđeno da se upravljanje i održavanje sportskim građevinama odnosi isključivo na nogometni stadion u Dugopolju. Općina Hrvace je odlukom o davanju na upravljanje, održavanje i korištenje sportskog kompleksa u Hrvacama, upravljanje nogometnim igralištima (glavno i pomoćno igralište, tribine, igralište s umjetnom travom, prostorije sa svlačionicama, blagajna i okoliš) povjerila nogometnom klubu Hrvace. Ugovor o uvjetima korištenja, upravljanja i održavanja nogometnog stadiona s nogometnim klubom nije zaključen. NK Mračaj iz Runovića je 1998. donio Odluku kojom nogometno igralište i pomoćno igralište sa svlačionicama ustupa Općini Runović, radi rješavanja imovinskopravnih odnosa i izgradnje ambulante. Općina Runović je tijekom 1998. i 1999. srušila staru svlačionicu NK Mračaj te je izgradila zgradu, na prvom katu se nalazi ambulanta, a u prizemlju prostor NK Mračaj. Također, Općina je pokrenula sudski spor radi utvrđivanja vlasništva nad igralištem.

Općinski sud u Imotskom je 2016. donio rješenje kojim se igralište dodjeljuje u vlasništvo Općini. Sudski postupak je u tijeku, jer je na rješenje podnesena žalba.

Nogometna igrališta Jure Bakotić i Vukovar u Kaštelima (Grad Kaštela), igralište Pricviće u Žrnovnici i U Blatu u Stobreču (Grad Split), gradski stadion Luke (Grad Trilj), igralište ŠRC Dalmacija (Općina Dugi Rat), igralište Pelinje (Općina Jelsa) i igrališta Polježice (glavno i pomoćno) (Općina Postira) dani su na upravljanje i korištenje nogometnim klubovima bez donošenja akta kojim bi se utvrdila međusobna prava i obveze lokalne jedinice i nogometnog kluba u pogledu poduzimanja aktivnosti, s ciljem očuvanja i unaprjeđenja funkcionalnosti i estetske vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta.

Državni ured za reviziju predlaže kod davanja nogometnih stadiona i igrališta na upravljanje i korištenje nogometnim klubovima utvrditi međusobna prava i obveze lokalne jedinice i nogometnog kluba u pogledu načina upravljanja i korištenja, načina pokrića troškova upravljanja, nadzora nad upravljanjem i korištenjem i drugih elemenata upravljanja od interesa za lokalne jedinice, s ciljem očuvanja i unaprjeđenja funkcionalnosti i estetske vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta.

Kako bi se sportašima, gledateljima i predstavnicima medija osigurali funkcionalni i sigurni nogometni stadioni i igrališta, nacionalni i županijski nogometni savezi provode sustav registracije igrališta za međunarodne utakmice, utakmice u prvoj, drugoj i trećoj Hrvatskoj nogometnoj ligi i Hrvatskoj nogometnoj ligi za žene te za utakmice nižih stupnjeva natjecanja (međužupanijske i županijske nogometne lige). Jedan od važnih ciljeva sustava registracije je prilagodba nogometne infrastrukture zahtjevima sportaša, gledatelja i predstavnika medija. U tu svrhu su utvrđeni infrastrukturni kriteriji koje stadioni i igrališta moraju zadovoljavati kako bi mogli biti registrirani za određeno natjecanje, a registracija se obavlja na temelju izvješća posebnog povjerenstva za pregled igrališta koje imenuje nogometno tijelo nadležno za registraciju igrališta.

Prema podacima Nogometnog saveza Županije Splitsko-dalmatinske, dva stadiona su registrirana za utakmice u prvoj i drugoj nogometnoj ligi, šest stadiona i igrališta za utakmice u trećoj nogometnoj ligi, dok je 26 igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije registrirano za utakmice nižih stupnjeva natjecanja (županijska nogometna liga).

Slika 4: Gradski stadion Batarija u Trogiru

Izvor: Javna ustanova Sportski objekti Trogir

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima

Pojmovi upravljanja i raspolaganja nekretninama definirani su Zakonom o upravljanju državnom imovinom i Strategijom upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske od 2013. do 2017. (Narodne novine 76/13). Prema Strategiji, načela upravljanja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (načelo javnosti, predvidljivosti, učinkovitosti i odgovornosti) treba dosljedno i u cijelosti primjenjivati i na imovinu lokalnih jedinica.

Upravljanje državnom imovinom ili imovinom lokalnih jedinica podrazumijeva sve sustavne i koordinirane aktivnosti i dobre prakse kojima država ili lokalna jedinica racionalno, transparentno i javno upravlja imovinom i s njom povezanim obvezama, u ime i za račun građana radi održivog razvitka, a osobito izvršavanje svih vlasničkih ovlasti i preuzimanje svih vlasničkih obveza za imovinu, sklapanje pravnih poslova čija je posljedica prijenos, otuđenje ili ograničenje prava vlasništva Republike Hrvatske ili lokalne jedinice u korist druge pravne ili fizičke osobe, poduzimanje svih radnji u vezi s imovinom pažnjom dobrog gospodara i na načelima upravljanja imovinom radi uređenja pravnih odnosa na imovini te, po potrebi, utvrđivanje ili promjena namjene državne imovine.

Raspolaganje državnom imovinom ili imovinom lokalnih jedinica podrazumijeva sklapanje pravnih poslova čija je posljedica prijenos, otuđenje ili ograničenje prava vlasništva Republike Hrvatske ili lokalne jedinice u korist druge pravne ili fizičke osobe, kao što su prodaja, darovanje, osnivanje prava građenja, osnivanje prava služnosti, zakup, najam, razvrgnuće suvlasničkih zajednica, zamjena, koncesija, osnivanje prava zaloge na imovini ili na drugi način te davanje imovine na uporabu.

Upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima podrazumijeva pronalaženje optimalnih rješenja koja će dugoročno očuvati stadione i igrališta i generirati zadovoljavanje javnih potreba u sportu, odnosno nogometu.

Prema podacima lokalnih jedinica, nogometni stadioni i igrališta dani su na korištenje nogometnim klubovima, kao sportskim udrugama građana, s ciljem poticanja i promicanja nogometa te uključivanja građana, osobito djece i mladeži, u bavljenje nogometom.

U tablici broj 4 daju se podaci o nogometnim klubovima i broju sportaša, korisnika nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije koncem 2018.

Tablica broj 4

Podaci o nogometnim klubovima i broju sportaša, korisnika nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica na području Županije koncem 2018.

Redni broj	Lokalna jedinica	Nogometni stadion ili igralište	Nogometni klub	Broj sportaša		
				Seniori	Mlađe dobne kategorije	Ukupno
	1	2	3	4	5	6 (4+5)
1.	Grad Hvar	Križna Luka	NK Hvar	27	95	122
2.	Grad Hvar	Križna Luka	NK Levanda	59	0	59
3.	Grad Kaštela	SC Jure Bakotić	NK Gošk	52	143	195
4.	Grad Kaštela	Vukovar	NK Val	29	182	211
5.	Grad Makarska	GSC	NK Zmaj	25	154	179
6.	Grad Omiš	Gradski stadion	NK Omiš	33	222	255
7.	Grad Sinj	Gradski stadion	NK Junak	24	162	186
8.	Grad Sinj	Sportski centar	NK Tekstilac	54	91	145
9.	Grad Solin	U Kavi	NK Omladinac	31	192	223
10.	Grad Solin	Glavica	NK Sloga	38	99	137
11.	Grad Split	Gradski stadion	NK Hajduk	35	301	336
12.	Grad Split	Gradski stadion	ŽNK Marjan	31	80	111
13.	Grad Split	Igralište NK Dalmatinac	NK Dalmatinac	0	141	141
14.	Grad Split	Park Mladeži	RNK Split	9	123	132
15.	Grad Split	Park Mladeži	ŽNK Split	37	96	133
16.	Grad Split	Pricviće	NK Mosor	0	145	145
17.	Grad Split	Bačevac	NK Poljičanin 1921	32	155	187
18.	Grad Split	U Blatu	NK Primorac 1929	24	315	339
19.	Grad Stari Grad	Dolci	NK Jadran	29	45	74
20.	Grad Stari Grad	Dolci	NK Sloga (Dol)	47	0	47
21.	Grad Trilj	Gradski stadion Luke	NK Čaporice -Trilj	32	131	163
22.	Grad Trogir	Batarija	NK Trogir	50	166	216
23.	Grad Vis	Samogor	NK Vis	0	41	41
24.	Grad Vrlika	Igralište ustanove ŠRC Česma	NK Vrlika	20	25	45
25.	Općina Dugi Rat	ŠRC Dalmacija	NK Orkan	34	156	190
26.	Općina Dugopolje	Hrvatskih vitezova	NK Dugopolje	26	171	197
27.	Općina Hrvace	Gradski stadion	NK Hrvace	25	91	116
28.	Općina Jelsa	Pelinje	NK Jelsa	37	23	60
29.	Općina Jelsa	Pelinje	NK Vrisnik	42	0	42
30.	Općina Jelsa	Pelinje	NK Sošk Svirče	39	0	39
31.	Općina Jelsa	Pelinje	NK Vatra Poljica	41	0	41
32.	Općina Postira	Polježice	NK Postira Sardi	30	103	133
33.	Općina Runovići	Pojilo	NK Mračaj	30	96	126
34.	Općina Zmijavci	Marijan Šuto Mrma	NK Croatia	25	122	147
Ukupno				1 047	3 866	4 913

Izvor podataka: lokalne jedinice i Nogometni savez Županije Splitsko-dalmatinske

Nogometne stadione i igrališta u vlasništvu, suvlasništvu ili posjedu lokalnih jedinica na području Županije koncem 2018. koristi 4 913 sportaša organiziranih u 34 nogometna kluba, od kojih su 1 047 seniori, a 3 866 su sportaši mlađe dobne kategorije.

S obzirom na to da nogometne stadione i igrališta koristi znatan broj sportaša svih dobnih kategorija, lokalne jedinice su davanjem nogometnih stadiona i igrališta na korištenje nogometnim klubovima u određenoj mjeri ostvarile ciljeve koji se odnose na poticanje i promicanje nogometa te uključivanje građana, osobito djece i mladeži, u bavljenje nogometom.

Lokalne jedinice na području Županije ne ostvaruju prihode po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u svom vlasništvu ili suvlasništvu te posjedu. Prema obrazloženjima lokalnih jedinica, nogometni stadioni i igrališta su bez naknade dani na korištenje nogometnim klubovima, kao udrugama građana koje su jedine operativno sposobne za obavljanje organiziranih aktivnosti na poticanju i promicanju nogometa te uključivanju građana, osobito djece i mladeži, u bavljenje nogometom na području Županije.

Prema prikupljenim podacima lokalnih jedinica, u sastavu drugih nogometnih stadiona i igrališta u vlasništvu lokalnih jedinica nema poslovnih prostora pogodnih za davanje u zakup ili najam te se prihodi od raspolaganja stadionima i igralištima ne ostvaruju.

U tablici broj 5 daju se podaci o rashodima lokalnih jedinica, odnosno ustanova ili trgovačkih društava u njihovom vlasništvu kojima je povjereno upravljanje nogometnim stadionima i igralištima, po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalnih jedinica u 2017. i 2018.

Tablica broj 5

Podaci o rashodima po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu lokalnih jedinica u 2017. i 2018.

u kn

Redni broj	Lokalna jedinica	Godina	Rashodi		
			Održavanje i drugi rashodi poslovanja	Kapitalna ulaganja	Ukupno
	1	2	3	4	5 (3+4)
1.	Grad Hvar	2017.	-	-	-
		2018.	-	-	-
		Ukupno	-	-	-
2.	Grad Kaštela	2017.	149.500,00	0,00	149.500,00
		2018.	156.000,00	0,00	156.000,00
		Ukupno	305.500,00	0,00	305.500,00
3.	Grad Makarska	2017.	43.226,00	0,00	43.226,00
		2018.	71.559,00	0,00	71.559,00
		Ukupno	114.785,00	0,00	114.785,00
4.	Grad Omiš	2017.	195.669,00	0,00	195.669,00
		2018.	174.476,00	19.319,00	193.795,00
		Ukupno	370.145,00	19.319,00	389.464,00
5.	Grad Sinj	2017.	112.372,00	0,00	112.372,00
		2018.	117.330,00	0,00	117.330,00
		Ukupno	229.702,00	0,00	229.702,00
6.	Grad Solin	2017.	309.384,00	292.006,00	601.390,00
		2018.	419.500,00	355.697,00	775.197,00
		Ukupno	728.884,00	647.703,00	1.376.587,00
7.	Grad Split	2017.	314.000,00	9.885.689,00	10.199.689,00
		2018.	356.000,00	0,00	356.000,00
		Ukupno	670.000,00	9.885.689,00	10.555.689,00
8.	Grad Stari Grad	2017.	14.050,00	0,00	14.050,00
		2018.	44.200,00	0,00	44.200,00

Redni broj	Lokalna jedinica	Godina	Rashodi		
			Održavanje i drugi rashodi poslovanja	Kapitalna ulaganja	Ukupno
	1	2	3	4	5 (3+4)
		Ukupno	58.250,00	0,00	58.250,00
9.	Grad Trilj	2017.	-	-	-
		2018.	-	-	-
		Ukupno	-	-	-
10.	Grad Trogir	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
11.	Grad Vis	2017.	16.000,00	0,00	16.000,00
		2018.	16.000,00	0,00	16.000,00
		Ukupno	32.000,00	0,00	32.000,00
12.	Grad Vrlika	2017.	123.506,00	0,00	123.506,00
		2018.	98.827,00	0,00	98.827,00
		Ukupno	222.333,00	0,00	222.333,00
13.	Općina Dugi Rat	2017.	18.197,00	0,00	18.179,00
		2018.	130.592,00	0,00	130.592,00
		Ukupno	148.789,00	0,00	148.789,00
14.	Općina Dugopolje	2017.	241.625,00	0,00	241.625,00
		2018.	284.919,00	0,00	284.919,00
		Ukupno	526.544,00	0,00	526.544,00
15.	Općina Hrvace	2017.	34.713,00	0,00	34.713,00
		2018.	42.850,00	0,00	42.850,00
		Ukupno	77.563,00	0,00	77.563,00
16.	Općina Jelsa	2017.	299.932,00	0,00	299.932,00
		2018.	337.738,00	0,00	337.738,00
		Ukupno	637.670,00	0,00	637.670,00
17.	Općina Postira	2017.	100.066,00	0,00	100.066,00
		2018.	136.128,00	0,00	136.128,00
		Ukupno	236.194,00	0,00	236.194,00
18.	Općina Runovići	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
19.	Općina Zmijavci	2017.	0,00	0,00	0,00
		2018.	0,00	0,00	0,00
		Ukupno	0,00	0,00	0,00
Ukupno			4.358.359,00	10.552.711,00	14.911.070,00

Izvor podataka: lokalne jedinice

U 2017. i 2018., rashode po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima ostvarili su gradovi Kaštela, Omiš, Sinj, Solin, Split, Stari Grad i Vis te općine Dugi Rat, Dugopolje, Hrvace, Jelsa i Postira.

Grad Trogir te općine Runovići i Zmijavci ne ostvaruju rashode po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim igralištima, jer nogometna igrališta u njihovom vlasništvu održavaju nogometni klubovi koji ih koriste, odnosno trgovačko društvo u vlasništvu općine.

Rashode po osnovi upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima (rashodi za održavanje i drugi rashodi poslovanja) ostvarile su javne ustanove Gradski sportski centar, Makarska u iznosu 114.785,00 kn te Športsko rekreacijski centar Česma, Vrlika u iznosu 222.333,00 kn, a odnose se na materijal za održavanje (sjeme, pijesak, gnojivo), sijanje trave, ravnanje terena te troškove struje i vode.

Rashodi Grada Omiša u iznosu 370.145,00 kn, odnose se na poslove održavanja i troškove struje i vode, osiguranje te troškove plaće čistačice i domara koje Grad podmiruje ne temelju ugovora o korištenju, upravljanju i održavanju nogometnog stadiona Anđelko Marušić, kojim je stadion dan na upravljanje i korištenje nogometnom klubu. Rashodi Grada Sinja za održavanje igrališta u iznosu 229.702,00 kn, odnose se na troškove struje, plina i osiguranja stadiona. Rashodi Grada Solina u iznosu 728.884,00 kn ostvareni su za troškove održavanja igrališta, koji se odnose na vodoinstalaterske radove, priključak na hidrant, popravak sustava navodnjavanja, izgradnju pumpe za vodu, nabavu travnih rešetki, čišćenje terena i odvoz materijala, sanaciju travnjaka te troškove struje. Rashodi Grada Splita za održavanje igrališta odnose se na sredstva doznačena nogometnim klubovima po zaključku gradonačelnika o osiguranju financijskih sredstava za potpore za funkcioniranje sportskih objekata u vlasništvu Grada kojima upravljaju sportski klubovi na temelju Poziva za predlaganje javnih potreba u sportu za 2017. i 2018. i zaključenih ugovora. Rashodi Grada Stari Grad u iznosu 58.250,00 kn ostvareni su za troškove održavanja igrališta, koji se odnose na nabavu travne smjese i mješavinu, izradu geodetske podloge, izradu ograde i stupova na igralištu te čišćenje terena. Rashodi održavanja Općine Jelsa odnose se na usluge održavanja i utrošenog materijala, a Općine Postira na troškove vode i struje koje podmiruje Općina koja i upravlja igralištima.

Rashode za kapitalna ulaganja u nogometne stadione i igrališta ostvarili su gradovi Omiš, Solin i Split. Rashodi za kapitalna ulaganja u Gradu Omišu odnose se na nabavu opreme u iznosu 19.319,00 kn, a u Gradu Solinu na ulaganja u izradu projektne dokumentacije za izmjenu građevinske dozvole za tribine, postavljanje gromobrana, elektro instalacija, rasvjete, elektrokotla i bojlera te druge opreme u iznosu 647.703,00 kn. Ulaganja Grada Solina obavljena su u 2017. i 2018. po provedenim postupcima nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16) i Pravilnika o provedbi bagatelne nabave, odnosno Pravilnika o provedbi jednostavne nabave Grada.

Rashodi za kapitalna ulaganja u Gradski stadion Poljud evidentirani su u poslovnim knjigama Grada Splita u iznosu 9.885.689,00 kn. Grad je s nogometnim klubom Hajduk u svibnju 2008. zaključio ugovor, na temelju kojeg je nogometnom klubu ustupljeno pravo korištenja stadiona bez naknade, na rok 30 godina. Ugovorom se Grad obvezao snositi troškove investicijskih ulaganja u stadion, prostor oko stadiona i u pomoćne objekte.

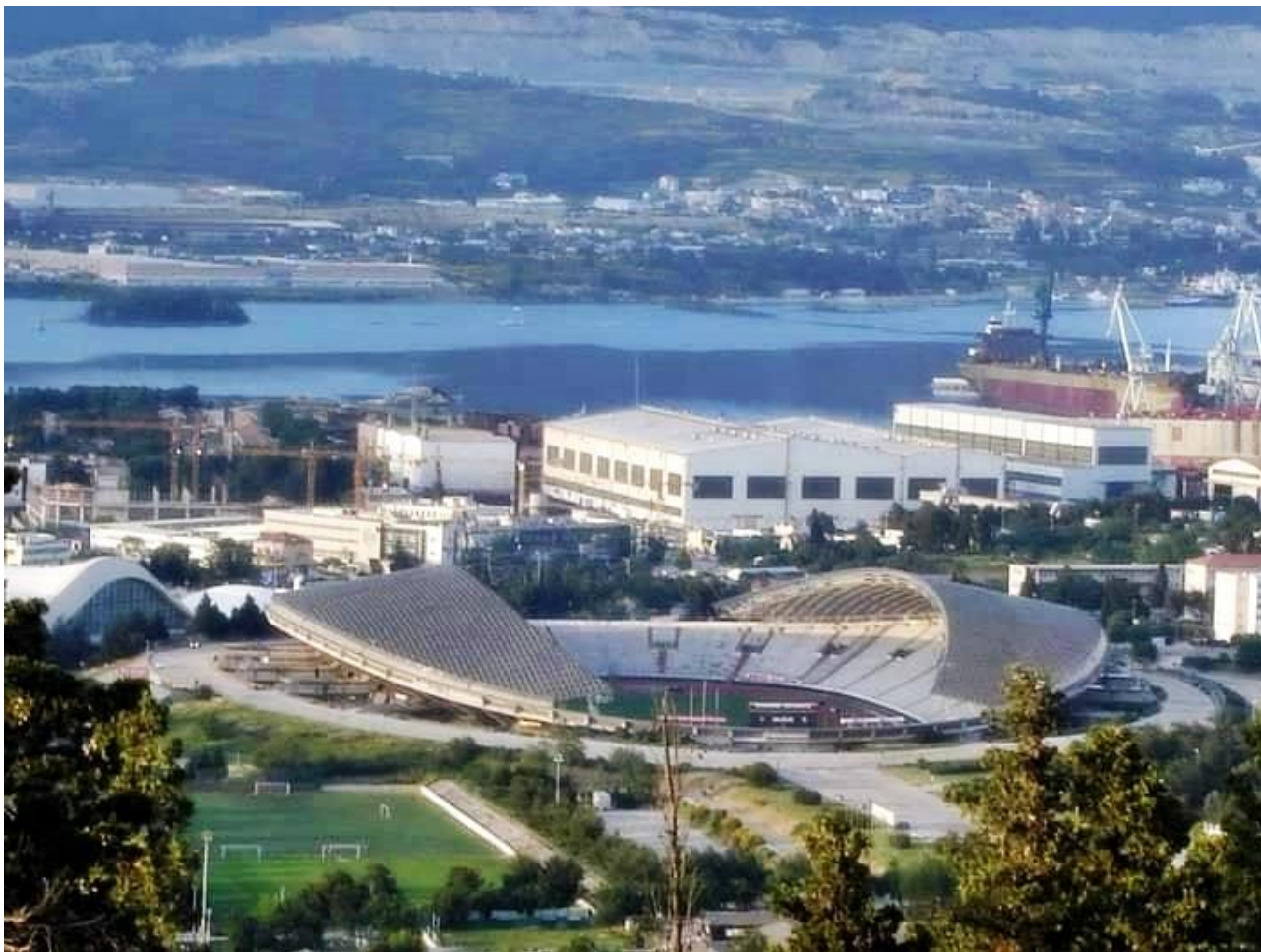
Na temelju ugovora o osiguranju jamčevine iz listopada 2012., Grad je dao jamstva nogometnom klubu za kredit u iznosu 30.000.000,00 kn, a nogometni klub se obvezao, u slučaju da banke naplate potraživanja od Grada, vratiti novčana sredstva uvećana za zakonsku zateznu kamatu. Banke su od Grada naplatile nepodmireni dug nogometnog kluba u iznosu 31.192.478,00 kn (glavnica i kamate).

Na temelju zaključka gradskog vijeća iz prosinca 2017., Grad i nogometni klub zaključili su ugovor, kojim je nogometnom klubu priznato kapitalno ulaganje na Gradskom stadionu Poljud (održavanje i poboljšanje funkcionalnosti objekta) od 2009. do 2017. u iznosu 9.885.689,00 kn. U ugovoru je navedeno da je Grad, radi utvrđivanja stvarno izvedenih ulaganja angažirao stručnu osobu, koja je izradila elaborat o navedenim ulaganjima.

Nogometni klub je od 2014. do konca 2018. podmirio obvezu prema Gradu u iznosu 31.192.478,00 kn, od čega je na račun Grada uplaćeno 10.306.789,00 kn. Za preostali dio u iznosu 20.885.689,00 kn obavljen je u 2017. i 2018. prijeboj potraživanja (za otplaćeni dio kredita) i obveza Grada. Obveze Grada prema nogometnom klubu odnosile su se na organizaciju omladinske škole u iznosu 10.000.000,00 kn, priznata investicijska ulaganja kluba u stadion u iznosu 9.885.689,00 kn i sponzorstvo nad održavanjem glazbene manifestacije Ultra Europe u iznosu 1.000.000,00 kn. U siječnju 2018., u poslovnim knjigama Grada evidentirano je povećanje vrijednosti Gradskog stadiona Poljud u iznosu 9.885.689,00 kn.

Slika 5: Gradski stadion Poljud u Splitu

Izvor: Državni ured za reviziju

Prema prikupljenim podacima, lokalne jedinice na području Županije, koje u vlasništvu ili suvlasništvu imaju nogometne stadione i igrališta, provode aktivnosti u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta, financiraju režijske troškove, troškove tekućeg održavanja i kapitalnih ulaganja te brinu o očuvanju nogometnih stadiona i igrališta i zadovoljavanju javnih potreba u sportu. Međutim, ne provode sustavnu analizu i vrednovanje učinaka obavljenih aktivnosti u vezi s upravljanjem i korištenjem nogometnih stadiona i igrališta, utjecajem upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta na lokalnu zajednicu te utvrđivanjem načina na koje se upravljanje može unaprijediti. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o broju i dobi sportaša korisnika nogometnih stadiona i igrališta i broju održanih sportskih događaja te podaci o broju gledatelja, koji se mogu utvrditi na temelju broja prodanih ulaznica ili procjene.

Utjecaj upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o dobi i spolu te zadovoljstvu ili nezadovoljstvu posjetitelja nogometnih utakmica u pogledu sigurnosti i udobnosti, o tome kolika je zastupljenost obiteljskih posjeta nogometnim utakmicama, o stavovima posjetitelja nogometnih utakmica i drugih građana o prometnim gužvama, vandalizmu, buci, kriminalu i drugim oblicima ometanja uobičajenog načina života građana do kojih može doći zbog održavanja nogometnih utakmica, a podaci i saznanja se mogu prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, policijskih izvještaja, javnog pogovora i drugih izvora.

Državni ured za reviziju predlaže analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja i korištenja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja i korištenja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje i korištenje nogometnih stadiona i igrališta može unaprijediti. Predlaže se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti i načela učinkovitog upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom u vlasništvu lokalnih jedinica.

Nadzor nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak i 123/17), jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje nogometnim stadionima i igralištima potiče razvoj nogometa te doprinosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u sportu, odnosno nogometu. Zadaća koju lokalne jedinice imaju, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje nogometnim stadionima i igralištima. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovom financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika pojedinih lokalnih jedinica.

Prema podacima lokalnih jedinica, poslovi nadzora nad upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom obavljaju se unutar nadležnih upravnih odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Lokalne jedinice nisu posebno utvrdile ovlasti i odgovornosti za upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima, način nadzora nad upravljanjem i korištenjem i način izvještavanja o postignutim ciljevima i učincima upravljanja i korištenja te poduzimanje mjera u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva.

Gradovi Kaštela, Makarska, Split, Solin i Trogir, kao obveznici uspostave unutarnje revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16), unutarnjim revizijama obavljenim tijekom 2017. i 2018. nisu obuhvatili aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima.

Državni ured za reviziju predlaže utvrditi ovlasti i odgovornosti pojedinih nositelja funkcija upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, nadzor nad upravljanjem i korištenjem stadiona i igrališta, izvještavanje o postignutim ciljevima i učincima upravljanja i korištenja te poduzimanje mjera u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva, čime će se povećati odgovornost nositelja funkcija upravljanja za sustavno i učinkovito upravljanje javnim resursima i s time povezano zadovoljavanje javnih potreba. Predlaže se gradovima Kaštela, Makarska, Split, Solin i Trogir unutarnjim revizijama obuhvatiti aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima te postupati po preporukama unutarnjeg revizora.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA I RASPOLAGANJA NOGOMETNIM STADIONIMA I IGRALIŠTIMA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu ili posjedu jedinica lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka lokalnih jedinica o nogometnim stadionima i igralištima, normativno uređenje upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, upravlja li se i raspoložbe nogometnim stadionima i igralištima u skladu s propisima te ocijeniti učinke upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola pri upravljanju i raspolaganju nogometnim stadionima i igralištima. Revizijom je utvrđeno da nogometne stadione i igrališta imaju gradovi Hvar, Imotski, Kaštela, Makarska, Omiš, Sinj, Solin, Split, Stari Grad, Supetar, Trilj, Trogir, Vis i Vrlika te općine Baška Voda, Dugi Rat, Dugopolje, Hrvace, Jelsa, Klis, Otok, Podbablje, Postira, Proložac, Runovići, Sućuraj i Zmijavci, dok ih gradovi Komiža i Vrgorac te općine Bol, Brela, Cista Provo, Dicmo, Gradac, Lećevica, Lokvičići, Lovreć, Marina, Milna, Muć, Nerežišća, Okrug, Podgora, Podstrana, Prgomet, Primorski Dolac, Pučišća, Seget, Selca, Sutivan, Šestanovac, Šolta, Tučepi, Zadvarje i Zagvozd nemaju.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu ili posjedu jedinica lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** (gradovi Omiš, Sinj, Vis i Vrlika te općine Runovići i Zmijavci), **odnosno djelomično učinkovito** (gradovi Hvar, Imotski, Kaštela, Makarska, Trilj, Trogir, Solin, Split, Stari Grad i Supetar te općine Baška Voda, Dugi Rat, Dugopolje, Hrvace, Jelsa, Klis, Otok, Podbablje, Postira, Proložac i Sućuraj) te daje sljedeće naloge i preporuke:

- poduzeti aktivnosti radi upisa vlasništva na nogometnim igralištima, koja se nalaze na zemljištima koja su u zemljišnoj knjizi upisana kao vlasništvo Republike Hrvatske, društveno vlasništvo, općenarodna imovina i javno dobro, prema odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom (gradovi Imotski, Supetar i Solin te Općina Otok)
- poduzeti aktivnosti radi upisa vlasništva na igralištu Križna Luka, za koje u zemljišnim knjigama nema podataka o vlasništvu (Grad Hvar)
- voditi analitičko knjigovodstvo nogometnih stadiona i igrališta po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (gradovi Hvar, Kaštela, Trilj, Trogir i Vrlika te Općina Jelsa)
- popisati nogometne stadione i igrališta na kraju svake poslovne godine, navesti njihove pojedinačne vrijednosti i uskladiti stanje u glavnoj knjizi sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (gradovi Hvar, Kaštela, Trilj, Trogir i Vrlika te Općina Jelsa)

- upisati nogometne stadione i igrališta u vlasništvu ili suvlasništvu lokalnih jedinica u registar imovine te u registru navesti podatke propisane Uredbom o registru državne imovine; Registar imovine programski povezati s drugim evidencijama (glavna knjiga, analitičke evidencije i druge pomoćne evidencije) te usklađivati podatke o nogometnim stadionima i igralištima iz registra imovine s podacima iz poslovnih knjiga (gradovi Stari Grad, Trilj, Trogir, Vis i Vrlika te općine Dugi Rat, Jelsa, Postira, Zmijavci i Runovići)
- kod davanja nogometnih stadiona i igrališta na upravljanje i korištenje nogometnim klubovima utvrditi međusobna prava i obveze lokalne jedinice i nogometnog kluba u pogledu načina upravljanja i korištenja, načina pokrića troškova upravljanja, nadzora nad upravljanjem i korištenjem i drugih elemenata upravljanja od interesa za lokalne jedinice, s ciljem očuvanja i unaprijeđenja funkcionalnosti i estetske vrijednosti nogometnih stadiona i igrališta (gradovi Kaštela, Split i Trilj te općine Dugi Rat, Jelsa i Postira)
- analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja nogometnih stadiona i igrališta radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja i korištenja, identificiranja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja i korištenja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje i korištenje nogometnih stadiona i igrališta može unaprijediti; Uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti i načela učinkovitog upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima i drugom imovinom u vlasništvu lokalnih jedinica (sve lokalne jedinice)
- utvrditi ovlasti i odgovornosti pojedinih nositelja funkcija upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima, nadzor nad upravljanjem i korištenjem stadiona i igrališta, izvještavanje o postignutim ciljevima i učincima upravljanja i korištenja te poduzimanje mjera u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva, čime će se povećati odgovornost nositelja funkcija upravljanja za sustavno i učinkovito upravljanje javnim resursima i s time povezano zadovoljavanje javnih potreba (sve lokalne jedinice)
- unutarnjim revizijama obuhvatiti aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim stadionima i igralištima te postupati po preporukama unutarnjeg revizora (gradovi Kaštela, Makarska, Solin, Split i Trogir).

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi se provedbom navedenih naloga i preporuka evidencije podataka o nogometnim stadionima i igralištima vodile u skladu s propisima, normativno uredilo upravljanje i raspolaganje nogometnim stadionima i igralištima, upravljalo i raspolagalo nogometnim stadionima i igralištima pažnjom dobrog gospodara te ostvarili ciljevi sustava unutarnjih kontrola, čime bi se povećala učinkovitost upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije.

OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Jedinice lokalne samouprave su se očitovale na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije te prihvatile naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Gradovi Kaštela, Solin, Split, Stari Grad, Supetar, Trilj i Vrlika te općine Dugopolje, Hrvace, Proložac, Runovići i Zmijavci u očitovanju navode da će postupiti po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju. Općina Otok navodi da će u skladu sa svojim mogućnostima poduzeti mjere i potrebne radnje s ciljem povećanja učinkovitosti upravljanja i raspolaganja nogometnim igralištem na području općine.

Grad Imotski navodi da je započeo proces uknjižbe za nogometna igrališta Gospin Dolac u Imotskom te Dovica u Vinjanima Donjim, koja se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnoj knjizi upisano kao društveno vlasništvo i općenarodna imovina. Općina Baška Voda navodi da je u tijeku parnični postupak za upis vlasništva nad nogometnim igralištem u privatnom vlasništvu. Grad Split navodi da su u postupku rješavanja uvjeti korištenja nogometnih igrališta Pricviće u Žrnovnici i u Blatu u Stobreču s nogometnim klubovima (korisnicima) te će kriteriji dodjele, učinkovitost korištenja sportskih objekata i odgovornost nositelja funkcija upravljanja razraditi Strategijom razvoja sporta grada Splita čija je izrada u tijeku. Grad Makarska u očitovanju navodi da Grad obavlja nadzor nad javnom ustanovom koja upravlja nogometnim stadionima i igralištima u vlasništvu Grada na način da je korisnik proračunskih sredstava dužan nadležnom upravnom odjelu dostaviti godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana. Nadalje, navodi da su sportske udruge izuzete od plaćanja pri ustupanju sportskih terena na korištenje kada obavljaju redovite djelatnosti te da javna ustanova nema izračunat postotak korištenja nogometnih igrališta u komercijalne svrhe, ali se u računovodstvu ustanove vode svi računi i ugovori o korištenju te je u tijeku više projekata (izgradnja vanjske rasvjete na nogometnim igralištima i obnova travnjaka) kojima bi se povećala financijska isplativost nogometnih terena. Navode da će Strateškim planom unutarne revizije u budućim razdobljima obuhvatiti aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem i raspolaganjem nogometnim igralištima. Grad Vis navodi da je registar imovine u izradi.

Gradovi Komiža i Vrgorac te općine Bol, Brela, Cista Provo, Dicmo, Gradac, Lećevica, Lokvičići, Lovreć, Marina, Milna, Muć, Nerežišća, Okrug, Podgora, Podstrana, Prgomet, Primorski Dolac, Pučišća, Seget, Selca, Sutivan, Šestanovac, Šolta, Tučepi, Zadvarje i Zagvozd su u očitovanjima potvrdile da nemaju nogometne stadione ili igrališta u svom vlasništvu.